

Lauantai 6.7.2013
Päiväseurat 13:00
Simo Juntunen

Sanan äärelle kokoontuneet ystävät, hyvä juhlakansa!

Malkamäen talo, jonka pihapiiriin kokoonnuttiin ensimmäisille herättäjäjuhlille tarkalleen 120 vuotta sitten, oli iso ja komea pohjalaistalo Ylistarossa, Etelä-Pohjanmaalla. Tarina kertoo, että taloa katsellut hurskas vieras oli päivitellyt sen komeutta ja lopulta todennut, että ei tuollaisella talolla taivaaseen päästä. Siihen toimielias isäntä pohjalaisella vaatimattomuudella oli vastannut, että kerrohan millaisella talolla sinne taivaaseen päästään, niin minä rakennan sellaisen.

Vuotta aikaisemmin tänne Kalajokilaaksoon oli kokoonnuttu perustamaan kustannusosakeyhtiö, jonka tarkoituksena oli kokouskutsun mukaan alkaa julkaista - siis tehdä julkiseksi - ”taattua raitishenkistä, raamatullista kirjallisuutta”. Kokouksessa yhtiön nimeksi annettiin Herättäjä. Sen toimipaikaksi valittiin Oulu ja ensimmäinen kirja-asiamies lähti kulkemaan pitäjille. Kustannusyhtiön tehtävät siirtyivät aikanaan (1948) Herättäjä-Yhdistykselle.

Kustannusosakeyhtiö Herättäjän vuosikokouksista tuli suuria kansankokouksia ja niitä alettiin kutsua herättäjäjuhliksi. Kerran vuodessa tavattiin ystäviä, vaihdettiin kuulumiset, veisattiin ja viljeltiin sanaa. Toista kertaa juhlien historian aikana olemme Haapajärvellä. Liitymme juhlasta juhlaan vaeltavaan sukupolvien pitkään ketjuun.

Mistä teidät tunnetaan? Näin kysyi alustaja viime keväänä kirkkomme järjestöjen kokoontumisessa esitellessään näkemyksiään mielikuvien syntymisestä ja merkityksestä. Kysymys jäi vaivaamaan ja askarruttamaan minua. Mistä kaikesta kirkko ja kristinusko tunnetaan? Mistä tänä aikana meidät tunnetaan kristityksi? Entä herännäisyys, seuraliike tai herättäjäjuhlalat? Alustaja vastasi kysymykseensä, että teidät tunnetaan kaikesta, mitä teette ja viestitte, miltä näytätte ja miltä kuulostatte. Teidät tunnetaan siitä mitä teistä puhutaan.

Alustaja jatkoi kertomalla, että elämme tänään entistä vahvemmin fyysisten ja paikallisten yhteisöjen sijaan mielikuvayhteisöissä, jossa olemassa olon määrittää näkyvyys tai näkymättömyys. On yhteisöjä, jotka suuntautuvat ulospäin ja hakevat kumppaneita. On yhteisöjä, jotka kääntyvät sisäänpäin ja sulkeutuvat. Ihmisen päätöksiä ohjaavat kovien faktojen sijaan emootiot ja mielikuvat. Unelmista ja tunteista on tullut kauppatavaraa ja myötätuntoa myydään. Mielikuvayhteisö tarjoaa yksilön identiteetin rakennusaineeksi merkkejä ja symboleja, tarinoita ja tapahtumia sekä kokemuksia ja unelmia.

Mielikuvayhteiskunnassa korostuvat avoimuus, läpinäkyvyys ja julkisuus. Samaan aikaan kysellään ja kipuillaan, missä kulkee rajaa yksityisen ja julkisen välillä, mikä on yhteistä ja mikä yksityistä. Kirkossa ja seuraliikkeessä kysymme, mikä meitä yhdistää ja kuinka samaan aikaan osaamme olla yhtä ja hyväksyä toistemme erilaisuuden ja erilaiset näkemykset sekä tulkinnat ja mielipiteet. Julkisuus ja avoimuus eivät ole vain aikamme korostuksia. Niille löytyvät vanhat raamatulliset juuret. Varhaisimmat merkinnät löytyvät jo Vanhan testamentin alkupuolelta, missä kerrotaan mm. lain taulujen antamisesta Moosekselle ja kuinka hänen tuli tuoda ne kansan nähtäväksi. Matteuksen evankeliumissa kerrotaan Jeesuksen antamista matkaohjeista: Hän sanoi lähetettävälle; *”Älkää siis pelätkö ihmisiä. Ei ole kätköä, joka ei paljastuisi, eikä salaisuutta, joka ei*

tulisi ilmi. Minkä minä sanon teille pimeässä, se julistakaa päivänvalossa, ja mitä kuulette korvaanne kuiskattavan, se kuuluttakaa julki katoilta” (Matt 10:26-27).

Tehdä näkymätön näkyväksi, tuntematon tunnetuksi ja salattu julkiseksi. Siitä näiden Haapajärven herättäjäjuhlien juhlatunnus - Sanasi annoit - tahtoo olla meitä muistuttamassa. Jumala tekee itseään ja tahtoaan tunnetuksi sanallaan ja antamalla meille sanansa. Hän, joka asuu korkeudessa ja pyhydessä, on lähestynyt meitä syntymällä ihmiseksi, tulemalla lihaksi ja ottamalla ihmisen osan sekä kärsimällä, tuntemalla kipua ja tuskaa. Juhlatunnuksen kaksi sanaa kertovat ikaikojen Jumalasta, hänen lahjoistaan ja toiminnastaan. Jumala on antaja. Ihminen on saaja ja vastaanottaja. Kaikki on lahjaa. Jumala synnyttää sanallaan uskon, antaa toivon ja rohkaisee rakastamaan. Kirkolleen Herramme on antanut lähetys- ja palvelutehtävän. Teemme Kristusta tunnetuksi sanoin ja teoin, julistaen ja palvelen siellä, missä häntä ei vielä eikä enää tunneta.

Ensimmäinen kirja, jonka Herättäjä julkaisi 120 vuotta sitten, oli Siionin virsien uudistettu laitos. Siionin virret, muutamaan kertaan uudistuneet ja laajentuneet, ovatkin eniten julkaistu teos Herättäjä-Yhdistyksen historiassa. Kouluneuvos Juho Kytömäki, Raudaskylän kristillisen opiston viime vuosisadan alkupuolen johtaja, antoi Siionin virsille kolme merkitystä kirjoittaessaan: *”Näiden virsien syvällinen sisältö ja nöyrä henki on hankkinut niille laajan käytännön. Niitä veisatessaan tuntee ihminen olevansa Jumalan puhuteltavana ja tilillä omista asioistaan ja etsimässä Armahtajaa suuriin puutteisiinsa parantajaksi”.*

Ensiksi Jumala siis puhuu ja puhuttelee veisaajaa näissä virsissä. Virret, joista suuri osa on rukousta, on veisattua ja laulettua Jumalan sanaa. Missä kokoonnutaan veisaamaan, ollaan viljelemässä sanaa ja kuulemassa Jumalan puhetta, mutta myös puhumassa Jumalalle, sitä hän puhuttelu tarkoittaa. Se merkitsee vuoropuhelua syntisen ja Kristuksen välillä. Virret viittaavat ja tarttuvat Raamatusta löytyviin Jumalan sanan lupauksiin. Virsistä monet kertovat, mitä annettu ja lahjaksi saatu sana merkitsee. Sana kuvataan monessa virressä valoksi, joka loistaa kaipaavalle sielulle yön pimeydessä (sv 10, 34, 38, 39, 61, 65, 96, 99, 128, 154, 155, 188, 190, 219, 278, 282). Toisinaan sana on kuin himmeästi tuikkiva lyhty, joka valaisee vain pienen piirin ympäriltään. Välillä se on kuin kirkas aurinko, joka lämmittää ja polttaa, näyttää veljemme ja sisaremmme kaukaa ja valaisee koko maan piirin. Sanan valo antaa turvan ja lohdun, pitää pelon loitolla. Olemme kuin pieniä lapsia nukkumaan käydessä pyytämässä: jätä valo palamaan.

Toiseksi virsien veisaaja ja käyttäjä tuntee olevansa tilillä omista asioistaan. Tuntemme Jumalan sanan äärellä olevamme lain alla omista, ei toisten asioista ja synneistä. Jumalan sanan valo paljastaa puutteemme ja mahdottomuutemme. Se paljastaa itsellemme sen, mikä ei näy ulospäin, mikä ei ole julkista vaan yksityistä. Se paljastaa sen mitä toiset eivät huomaa ja josta on vaikea ääneen puhua läpivalaisten ihmisen ja sydämeen asti yltäen. Monet meistä, ulkokuoriltamme ehjät ja menestyvät, kannamme tänäänkin sisällämme haavoja ja rikkinäisyyttä, tuomion tuntoa, elämän tappioita ja epäonnistumisia, häpeää ja toivottomuutta, joita emme osaa tai rohkene avoimesti jakaa. Olla tilillä omista asioista merkitsee sen myöntämistä ja tunnustamista, että olen syntinen ihminen, rikkonut tahtosi Sinua ja lähimmäistäni kohtaan ajatuksin, sanoin, teoin ja laiminlyönnein.

Kolmanneksi virret herättävät veisattaessa ihmisen etsimään Armahtajaa suuriin puutteisiinsa parantajaksi. Laki, joka herättää tuomion tunnon tilillä olemisesta ja tekee syntiseksi, ajaa etsimään armahtajaa, Kristusta. Rovasti Viljo Porkola, joka oli merkittävä raamattuteologi, opetti ja

puhui paljon Jumalan sanasta, laista ja evankeliumista. Hän kirjoitti: "Ilman Kristusta laki vie suoritusten tielle ja epätoivoon. Jokapäiväinen kilvoitus on siinä, että siirrymme laista evankeliumiin, omista suorituksistamme Jumalan työn varaan, omasta itsestämme Kristukseen. Mutta ihminen itse ei voi avata vankilansa ovea. Sen tekee vain Jumalan Pyhä Henki. Mutta Hengen työ ei ole peräkkäinen, armonjärjestyksen tapainen. Se on yhtäaikainen, sisäkkäinen, samankertainen. Kristus on jo mukana tuomiossa. Tuomittu ja kadotettu on samalla lunastettu ja ostettu vapaaksi, kristitty on samalla kertaa jumalaton ja vanhurskas. Laki ja evankeliumi toimivat yhtä aikaa."

Mistä teidät tunnetaan? Mistä haluatte, että teidät tunnetaan? Jokainen sukupolvi rakentaa kotinsa, korjaa vanhaa ja sisustaa sen monet kerrat uudelleen. Niin mekin. Muutokset herättävät usein levottomuutta. Helpompi olisi pysyä vanhassa ja olla muuttamatta mitään. Tänä aikana kuulemme kysyttävän onko kirkko ja aikaisemmat sukupolvet olleet satoja vuosia väärässä, kun ajattelivat ja opettivat tai tulkitsivat Raamattua eri tavoin kuin nyt? Uuden tiedon valossa käsitykset, arvot ja asenteet muuttuvat. Lääkärikin, hoitaessaan potilaitaan, hyödyntää uusinta tietoa ja tutkimusta. Samalla ammattikunta jakaantuu lukuisiin eri koulukuntiin. Ensimmäisille juhlille kokoontuneet seuravieraat elivät kovin toisenlaisessa maailmassa ja toisenlaisen tiedon varassa kuin me. Eivät he ole olleet väärässä tai oikeassa yhtään sen enempää kuin mekään. Mutta ei talolla ja tavaralla taivaaseen päästä. Ei edes herätysliikkeellä - vaan yksin Jumalan armosta. Yksi, joka pysyy ja johon mekin tartumme, on se Sana, joka vakuuttaa. *"Jeesus Kristus on sama eilen, tänään ja iankaikkisesti"*. (Hepr 13:8)